

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
Олег МАРЕНКОВ

2024 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Селіванової Кристини Вадимівни «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно», представлені на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Витяг

з протоколу № 19 від 13 червня 2024 року міжкафедрального семінару юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Заступник голови міжкафедрального семінару юридичного факультету д-р юрид. наук, проф., Корнякова Т.В.

Секретар міжкафедрального семінару юридичного факультету канд. юрид. наук, доц. Грабильнікова О.А.

ПРИСУТНІ: 11 з 14 членів міжкафедрального семінару: д-р юрид. наук, проф. О.Л. Соколенко (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. Т. В. Корнякова (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. Н. С. Юзікова (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р. юрид. наук, доц. О. П. Литвин (12.00.07 – адміністративне право і процес); д-р. юрид. наук, доц. Є. А. Кобрусєва (12.00.07 – адміністративне право і процес); канд. юрид. наук, доц. О. В. Лахова (12.00.08 – кримінальне право і процес); д-р юрид. наук, проф. К. В. Бережна (12.00.07 – адміністративне право і процес); канд. юрид. наук, доц. Л. М. Мудриєвська (12.00.01 – теорія держави і права); д-р. істор. наук, проф. В. М. Калашніков (12.00.01 – теорія держави і права); канд. юрид. наук, проф. І. Г. Алексеєнко (12.00.01 – теорія держави і права); д-р. юрид. наук, доц. Є. А. Булат (12.00.03 – цивільне право і процес); д-р. юрид. наук, проф. І. В. Патерило (12.00.07 – адміністративне право і процес).

Запрошені: випускниця аспірантури К.В. Селіванова.

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи Селіванової

Кристини Вадимівни «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно», представленій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Тема дисертації затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено доктора юридичних наук, доц. Кобрусеву Є.А. (протокол № 4 від 19.11.2020 р.). *Сертифікат про акредитацію ОП № 8127 (081 Право, третій освітньо-науковий рівень) 16.05.2024 (строк дії: 01.07.2029).*

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертаційної роботи Селіванової Кристини Вадимівни «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно», представленій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

За результатами звіту про оцінку на унікальність тексту наукового дослідження Селіванової Кристини Вадимівни «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно», представленій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право, здійсненої на плагіат програмою «StrikePlagiarism», виявлено, що унікальність тексту складає 92,77%, після детального аналізу звіту подібностей, встановлено, що основну масу подібностей становлять збіги юридичної термінології та випадкові збіги словосполучень. Таким чином, на підставі перевірки зроблено висновок: робота Селіванової К.В. має високий рівень оригінальності і може бути допущена до захисту.

Перевірку на плагіат здійснювала комісія у складі: канд. юрид. наук, доц. кафедри цивільного, трудового та господарського права Грабильнікова О.А.; доктор юрид. наук, доц., проф. кафедри адміністративного і кримінального права Корнякова Т.В.; викладач кафедри адміністративного і кримінального права Дриголь О.О.

Робота розглядалась трьома фаховими експертами –доктором юрид. наук, проф., професором кафедри цивільного, трудового та господарського права Марченко О.В., кандидатом юрид. наук, доц., доцентом кафедри адміністративного і кримінального права Лаховою О.В., кандидатом юрид. наук, доц., доцентом кафедри цивільного, трудового та господарського права Грабильніковою О.А.

Робота виконана на 207 сторінках, робота структурована, є анотація, зміст, вступ, основна частина, висновки, практичні рекомендації, перелік джерел і додатки.

Доповідь К.В. Селіванової:

Дозвольте представити дисертаційну роботу на тему «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно», представленій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Науковий керівник: д-р. юрид. наук, доц., проф. кафедри адміністративного і кримінального права Кобрусєва

Євгенія Анатоліївна.

В інституційному контексті реформування системи органів державної реєстрації прав та розроблення дієвого механізму спрощення порядку надання адміністративних послуг паралельно на законодавчому рівні розроблявся механізм альтернативного способу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно, прийнятих чи вчинених з недотриманням процедури державної реєстрації. Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю популяризації інформації про існування альтернативного (адміністративного) оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації до Колегій з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції, а також наявними прогалинами у науковому полі в частині відсутності уніфікованого підходу до визачення сутності та особливостей позасудового оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав.

Проблематикою досудового (позасудового) врегулювання спорів у загальному вигляді цікавилися такі вчені, як: І.А. Балюк, В.Є. Беяневич, С. Єсімов, Д. Йосифович, М. Ковалів, В.А. Кройтор, Є.І. Носирєва, О.В. Марченко, В.В. Резнікова, М.І. Титов, В.Д. Чернадчук, Р. Ханік-Посполітак та В. Посполітак, М. Хмиз, Л.Р. Юхтенко.

Тематика оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів публічної адміністрації з надання адміністративних послуг (зокрема в адміністративному порядку) була предметом наукових розвідок В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, Н.В. Боженко, Д.О. Власенка, І.П. Голосніченко, О.А. Грабильнікової, Е.Ф. Демського, В.В. Дубовик, О.С. Духневич, С.В. Дяченка, Ю.В. Єрмакова, О.М. Здрок, Л.Є. Кисіль, Є.А. Кобрусєвої, О.В. Марченко, О.В. Лахова, В.П. Мороз, Т.О. Коломоєць, О.П. Куманської-Нор, Д.В. Лученка, М.В. Луцького, В.В. Нікітін, В.І. Полюховича, Я.С. Рябченко, О.Л. Соколенко, О.М. Спектор, В.П. Тимощука, О.С. Ткачука, С.А. Уханенка, О.В. Цельєва, О.Г. Циганова, Л.М. Черненко.

Зазначені наукові розробки є вагомим внеском у розвиток теорії правової науки, оновлюють та доповнюють галузеві правові науки. Водночас, не зважаючи на численність наукових розвідок, комплексне та всебічне дослідження феномена позасудового (адміністративного) механізму оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав було відсутнє, що і обумовило актуальність теми дисертації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація сприяє вирішенню задач з реалізації етапів Стратегії реформування державного управління до 2025 року, оновленої Секретаріатом Кабінету Міністрів України за підтримки Офісу реформ КМУ, проекту EU4PAR та за участі експертної спільноти; ефективній імплементації європейського концепту е-урядування (e-Government) рівня G2C (government to citizens) або «Уряд – громадянам» у практичну діяльність, розвитку завдань проекту «Цифрова держава».

Мета і завдання дисертаційного дослідження. Метою є комплексне дослідження причин запровадження та сутнісних особливостей позасудового

(адміністративного) порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно в контексті реформування системи органів державної реєстрації прав на нерухоме майно.

Об'єкт дослідження: система якісно-неоднорідних суспільних відносин, врегульованих нормами адміністративного права, у сфері реалізації Колегіями з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції при Міністерстві юстиції України та його територіальних органах адміністративної процедури – розгляду скарг фізичних та юридичних осіб у сфері державної реєстрації прав, що є реалізацією позасудового (адміністративного) оскарження.

Предмет дослідження: процесуальні особливості та нормативне оформлення процедури позасудового (адміністративного) оскарження рішень, дії чи бездіяльність державних реєстраторів прав на нерухоме майно, дій чи бездіяльності суб'єктів державної реєстрації прав.

Методи дослідження. Наукова обґрунтованість, достовірність та практична цінність результатів дисертаційного дослідження забезпечена поєднанням системного, проблемного, структурно-функціонального методологічних підходів, а також низки загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання.

Системний підхід полягає у проведенні комплексного дослідження позасудового (адміністративного) порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень із урахуванням інституційного середовища поетапного реформування системи органів державної реєстрації та органів юстиції (підрозділи 1.1, 1.2 розділу 1). Застосування проблемного методологічного підходу полягало у заповненні дослідником існуючих прогалів у вивченні на науковому рівні проблематики оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно із урахуванням досвіду роботи «антирейдерських» Колегій та з виокремленням розповсюджених помилок, яких припускаються скаржники під час написання скарг та державні реєстратори прав – в ході реалізації процедури державної реєстрації (підрозділи 2.2, 2.3 розділу 2).

Структурно-функціональний методологічний підхід полягає у дослідженні дисертантом компетенції спеціальних органів – Колегій, які уповноважені розглядати скарги громадян на неправомірні рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, у складі Управлінь державної реєстрації в контексті відносин вертикального підпорядкування Міністерству юстиції України, нормативного оформлення цих правовідносин, їх місця, функцій та ролі в системі надання адміністративних послуг України (підрозділ 2.1 розділу 2). Структурально-функціональний підхід у вузькому розумінні дозволив визначити структурно-логічну схему дисертаційного дослідження, виявити стан нормативного та наукового розроблення досліджуваної проблематики (підрозділ 1.1. розділу 1).

Застосування загальнонаукових методів аналізу та синтезу полягає в тому, що дисертантом було детально проаналізовано як окремі елементи: нормативну

базу, процесуальне оформлення діяльності, види державно-владних підсумкових рішень, склад та компетенцію спеціально створених при Міністерстві юстиції України та його територіальних органах Колегій з розгляду скарг у сфері державної реєстрації, інших факультативних структур з надання інформаційної та методичної допомоги у сфері державної реєстрації (підрозділ 2.1 розділу 2, підрозділ 1.4 розділу 1). Використання індуктивного та дедуктивного методів формальної логіки надало змогу проводити дослідження від загального до особливого (всі розділи), а також визначити наявні причинно-наслідкові зв'язки між децентралізацією системи суб'єктів державної реєстрації прав та запровадженням позасудового порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстрації як частини комплексної багаторічної реформи Міністерства юстиції України (підрозділ 1.2 розділу 1). Застосування методу аналогії полягало у виокремлення спільних ознак судового та позасудового (адміністративного) порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів, що дозволило досліднику зробити висновок про ефективність як судового способу захисту речових прав у спорах з державними реєстраторами, так і, відповідно, позасудового (підрозділ 1.3 розділу 1).

За допомогою симбіозу історичного та логічного методу, на підставі вивчення розпоряджень Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 237-р, 06.04.2016 № 261-р, 20.04.2016 № 304-р, Прикінцевих та перехідних положень Закону України від 26.11.2015 № 834-VIII, хронологічно впорядковано процес змін організаційної структури органів державної реєстрації прав з 01.01.2013 по сьогоднішній день, зокрема, в контексті проведення реформи децентралізації (підрозділ 1.2 розділу 1).

Застосування методу порівняльного правознавства (компаративного) у вузькому сенсі полягало у виокремленні спільних рис судового та позасудового порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно (підрозділ 1.1, 1.3 розділу 1).

Зі спеціальних методів додатково використано формально-догматичний, за допомогою якого було проаналізовано чинні нормативно-правові акти у сфері державної реєстрації, а також запропоновано можливі шляхи удосконалення чинного законодавства (підрозділ 1.3 розділу 1, підрозділи 3.1, 3.2 розділу 3). Одним із провідних методів наукового пізнання у дисертаційному дослідженні виступав і статистичний, який дозволив впорядкувати статистичні дані щодо кількості розглянутих центральною та регіональною Колегіями з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції скарг у сфері державної реєстрації прав.

Логіко-семантичний метод використовувався задля комплексного розкриття понятійно-категоріального апарату дисертаційного дослідження, зокрема, проаналізовано існуючі наукові (доктринальні) та легальні дефініції: «альтеративне оскарження», «адміністративне оскарження», «позасудове оскарження», «досудове оскарження» тощо (підрозділ 1.1 розділу 1).

Емпіричну базу дослідження склали статистичні дані роботи Колегій з розгляду скарг у сфері державної реєстрації 2016-2023 рр.; відомості, розміщені

у Єдиному державному реєстрі судових рішень та інших офіційних інформаційних ресурсах органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Нормативно-правову основу дослідження склали Конституція України, чинні законні та підзаконні нормативно-правові акти, а також Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам.

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертація є першим в національній правовій науці дослідженням, де сформульовано комплексний підхід до здійснення аналізу феномена позасудового (адміністративного) оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем. Зокрема:

вперше:

- проведено порівняльний аналіз судового та позасудового механізмів оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно;

- досліджено специфіку «колегіальних» скарг шляхом комплексного аналізу нормативних вимог щодо строків оскарження та обов'язкових реквізитів скарг на рішення, дії чи бездіяльність у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно;

- розроблено Паспорт оптимізації процедури «Оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації прав» з наданням алгоритму такої оптимізації та пропозиціями щодо внесенням організаційних та нормативних змін до чинного законодавства, а також обґрунтовано необхідність діджиталізації даної процедури.

удосконалено:

- наукові підходи до окреслення категоріального апарату сучасної юридичної науки шляхом дослідження наукових визначень термінів «альтернативне оскарження», «адміністративне оскарження» «позасудове оскарження», «досудове оскарження», «нетрадиційне оскарження»;

- розуміння процесуальної специфіки роботи, легального визначення, нормативної бази, процедурного оформлення діяльності, видів державно-владних підсумкових рішень, складу та компетенції спеціально створених при Міністерстві юстиції України та його територіальних органах Колегій з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції;

дістали подальшого розвитку:

- типологізація практичних прикладів рішень, дій, бездіяльності у сфері державної реєстрації з порушенням процедури, інших помилок, яких припускаються державні реєстратори та які можуть слугувати предметом оскарження у судовому та позасудовому порядку;

- ідеї інноваційного вдосконалення процедури позасудового оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів, дій чи бездіяльності

суб'єктів державної реєстрації прав на нерухоме майно для пересічних громадян завдяки діджиталізації даної послуги;

- концепції ефективності позасудового способу захисту та поновлення невизнаних, оспорюваних речових прав на нерухоме майно через результативне «перезавантаження» системи такого оскарження після появи Офісу протидії рейдерству Міністерства юстиції України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертаційному дослідженні положення, зроблені узагальнення, висновки та пропозиції мають загальнотеоретичне і прикладне значення для науки адміністративного права та процесу, правотворчої діяльності, можуть бути імplementовані у практичну діяльність державних реєстраторів прав, а також слугувати методичним підґрунтям для методологічної та просвітницької діяльності міжрегіональних управлінь юстиції.

Результати роботи можуть бути використані у:

– у науково-дослідній сфері – для подальших досліджень загальнотеоретичних засад доктринальних визначень категорій «альтернативне оскарження», «адміністративне оскарження» у вітчизняній та зарубіжній правовій доктрині, удосконалення його наукового підґрунтя; подальшому комплексному дослідженні причин запровадження та особливостей позасудового (адміністративного) порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно в контексті реформування системи органів державної реєстрації прав на нерухоме майно з виокремленням позитивних рис існування такого альтернативного механізму захисту порушених, невизнаних чи оспорюваних майнових прав заявників;

– в правотворчій діяльності – при підготовці проєктів нормативно-правових актів, спрямованих на вдосконалення процедури позасудового (адміністративного) оскарження у сфері державної реєстрації прав;

– у правозастосовній діяльності – для вдосконалення та підвищення ефективності практичної діяльності регіональних Колегій з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації, територіальних органів Міністерства юстиції через можливу реалізацію практичних кейсів, викладених у Паспорті оптимізації процедури «Оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації прав». Деякі положення дисертації також можуть слугувати методичним підґрунтям для методологічної та просвітницької діяльності відповідних відділів взаємодії з суб'єктами державної реєстрації та підвищення кваліфікації державних реєстраторів Управлінь державної реєстрації міжрегіональних управлінь юстиції;

– у навчальному процесі – при підготовці підручників та навчальних посібників із курсів для підготовки бакалаврів, магістрів та аспірантів: «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Адміністративний процес в парадигмі права», «Судові та правоохоронні органи», а також при підготовці дисертаційних робіт та монографічних досліджень з питань позасудового (адміністративного) оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно.

Особистий внесок здобувача. Дослідження виконано дисертантом самостійно, з використанням новітніх здобутків вітчизняної науки адміністративного права, усі викладені в ньому положення і висновки ґрунтуються на власних дослідженнях автора. Наукові здобутки, що висвітлені автором в наукових публікаціях, є самостійними, одноособовими.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дисертаційної роботи доповідалися та обговорювалися на Всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях 2020-2023 рр., Всеукраїнських семінарах: «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 09-10 жовтня 2020 року), «Правове регулювання суспільних відносин: перспективні напрями на шляху до сталого розвитку» (м. Київ, 09-10 жовтня 2020 року), «Актуальні завдання та напрями розвитку юридичної науки у ХХІ столітті» (м. Львів, 16-17 жовтня 2020 року), «Актуальні проблеми правових наук в євроінтеграційному вимірі» (м. Харків, 18-19 грудня 2020 року), «Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства» (м. Харків, 19-20 лютого 2021 року), «Юридична наука в ХХІ столітті: перспективні та пріоритетні напрями досліджень» (м. Запоріжжя, 07-08 травня 2021 року), «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 08-09 жовтня 2021 року), «Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права» (м. Дніпро, 08-09 жовтня 2022 року), Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 1st «International scientific and practical conference» (Barcelona, Spain. 2022), «SCIENCE FOR PEACE AND SECURITY» (м. Дніпро, 02 грудня 2022 року), «Протидія організованій злочинності: проблеми теорії та практики» (м. Дніпро, 09 грудня 2022 року), «Наука в умовах воєнного стану: пошуки, проблеми, перспективи розвитку» (м. Дніпро, 03 травня 2023 року), «Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації права дитини у цифровому середовищі» (м. Дніпро, 23 листопада 2023 року).

Публікації. За метою дисертації опубліковано 4 статей, 3 з яких опубліковані у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та 1 стаття – у науковому виданні країни-члена Ради Європи та ЄС (Республіка Польща), що прирівнюється до публікації в науковому виданні України категорії «Б»; розділ у колективній монографії у співавторстві; опубліковано 10 тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях, Всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять 10 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (118 найменувань) та додатків №1-2. Загальний обсяг дисертації становить 233 сторінки, з них основного тексту – 207 сторінок.

Завершивши доповідь, здобувач відповів на запитання учасників міжкафедрального наукового семінару.

Н.С. Юзікова, д.ю.н., професор: Зазначте, будь ласка, на вирішення яких саме наукових та практичних задач було спрямоване проведене Вами

дослідження?

К.В. Селіванова, здобувач: Дякую Вам за запитання. Для досягнення мети дослідження були поставлені наступні наукові завдання:

- проаналізувати стан наукової розробки категоріального апарату сучасної юридичної науки шляхом дослідження існуючих у правовій доктрині дефініцій: «альтернативне оскарження», «позасудове оскарження» «адміністративне оскарження» задля проведення авторської термінологічної уніфікації;

- впорядкувати в хронологічному порядку процес реформування системи органів державної реєстрації прав як інституційний контекст появи позасудового (адміністративного) у сфері державної реєстрації;

- порівняти за певними критеріями судовий та позасудовий порядки оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав;

- навести практичні приклади рішень, дій, бездіяльності, прийнятих / вчинених з недотриманням процедури державної реєстрації, інших помилок, яких припускаються державні реєстратори прав та які можуть слугувати предметом оскарження у судовому та позасудовому порядку;

- окреслити причини створення, легальне визначення, нормативну базу, процесуальне оформлення діяльності, види державно-владних підсумкових рішень, склад та компетенцію спеціально створених при Міністерстві юстиції України та його територіальних органах «антирейдерських» Колегій;

- дослідити специфіку скарг, поданих у порядку ст. 37 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» шляхом аналізу нормативних вимог щодо строків оскарження та обов'язкових реквізитів скарг на рішення, дії чи бездіяльність у сфері державної реєстрації прав;

- запропонувати можливі шляхи нормативного, методологічного та організаційного удосконалення (оптимізації) механізму оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав.

Щодо практичних задач, то це, звичайно, удосконалення процедури адміністративного оскарження у сфері державної реєстрації шляхом втілення Паспорту оптимізації даної процедури, діджиталізації оскарження, подання на розгляд до Міністерства юстиції України та Офісу протидії рейдерства запропонованих у Додатках до дисертації пропозиції та концептуальних записок.

Т.В. Корнякова, д.ю.н., професор: Які причини та чинники, на Вашу думку, обумовили потребу у запровадженні позасудового (адміністративного) оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів?

К.В. Селіванова, здобувач: Дякую. Паралельно із реформуванням органів виконавчої влади та вдосконаленням діючих механізмів публічного адміністрування (2010 р.) поступово запроваджувався новий інститут адміністративного права – інститут адміністративних послуг. Реформа, пов'язана з удосконаленням процедур надання адміністративних послуг, розпочата у 2012 році з моменту прийняття Закону «Про адміністративні послуги», активно запроваджувалася та реалізувалася практично в усіх територіальних органах виконавчої влади й місцевого самоврядування. Однак, незважаючи на такий інноваційний крок, спрямований на подолання

пострадянської моделі управління та публічного адміністрування, все ж таки траплялися випадки винесення суб'єктами публічної адміністрації (надавачами адміністративних послуг) протиправних рішень, вчинення дій або проявів необґрунтованої бездіяльності. Так, після прийняття Верховною Радою України у вересні 2012 року закону «Про адміністративні послуги» споживачі адміністративних послуг, чії права, ймовірно, було порушено через протиправні рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів надання таких послуг, отримали можливість їхнього оскарження у порядку адміністративного судочинства – дане положення нормативно закріплювала ч. 2 ст. 19 даного закону у ред. від 06.09.2012

Так, соціально-політичною передумовою запровадження правового інституту оскарження протиправних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень в порядку адміністративного судочинства стала проведена ще у 2012 році реформа у сфері публічного управління, яка ознаменувала перехід до сервісної моделі в організації публічної адміністрації.

Сучасна система органів державної реєстрації декілька разів підлягала організаційному та інституційному реформуванню. Неодноразово змінювалося коло суб'єктів державної реєстрації, а законодавцем у перехідних положеннях галузевого законодавства вводилися граничні терміни набуття певними органами повноважень з державної реєстрації, функціонували так звані перехідні періоди, які характеризувалися великою кількістю внутрішніх колізій та протиріч. Критеріями розмежування повноважень з державної реєстрації в різні періоди були об'єктний (залежно від того, речовій права щодо якого об'єкта нерухомості підлягали реєстрації), територіальний, а після оптимізації органів виконавчої влади та створення системи Укрдержреєстру - територіально-функціональний.

В контексті прийняття Закону «Про адміністративні послуги» в рамках реалізації Концепції адміністративної реформи процедура державної реєстрації прав як засвідчення факту виникнення, зміни чи припинення речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень також поетапно удосконалювалася, а суворої нормативної регламентації набував кожен крок реєстраційного алгоритму. Не тільки система органів державної реєстрації, але й механізм оскарження у сфері державної реєстрації трансформувалася від монополістичного судового з неконкретизованою підсудністю до дворівневого - судово-адміністративного при дотриманні принципу неможливості їхнього одночасного застосування. Соціальними чинником запровадження альтернативного способу оскарження неправомірних рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів виступали: розгалуження системи адміністративних послуг на тлі реформи децентралізації та наближення послуг для населення, людино центристський окрас сервісної реформи та необхідність розроблення доступного та оперативного механізму вирішення конфлікту з державними реєстраторами. Економічною причиною запровадження можна вважати потребу населенню у запровадженні безкоштовного способу захисту прав у спорах з державними реєстраторами з приводу нерухомого майна; ергономічною - гостра необхідність у розвантаженні судів від спорів з приводу державної реєстрації нерухомого майна та зниження

питомої ваги поданих заяв у сфері державної реєстраторі на одну на одного державного реєстратора територіального органу юстиції.

О.П. Литвин, к.ю.н., доцент: На Ваш погляд, які спільні та які відмінні риси у судового та позасудового механізмів оскарження у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно?

К.В. Селіванова, здобувач: Дякую. Порівнюючи судовий та позасудовий порядки оскарження державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, можна виокремити низку їхніх спільних ознак:

1. Чітка процесуальна регламентація даних процедур.
2. Змагальність сторін процесу.
3. Засідання як форма роботи.
4. Наявність посади секретаря та схожість його функціональних обов'язків, протокольна фіксація, організація аудіо- та відеофіксації ходу засідань.

5. Наявність інститутів відводу (самовідводу).
6. Завчасне повідомлення сторін та заінтересованих осіб про дату, час і місце розгляду спору.

7. Обов'язок органу, якому на розгляд надійшов позов (скарга), направити його (її) за підсудністю (належністю) у випадку відсутності повноважень для такого розгляду.

8. І «колегіальна» скарга, і судовий позов – є процесуальними документами з переліком обов'язкових, встановлених чинним законодавством, реквізитів та відомостей.

9. Право на відкликання скарги чи позову.

10. Наявність суворих строків для реалізації права на судове або позасудове оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів, дій чи бездіяльності суб'єктів державної реєстрації прав, а також граничних строків розгляду справи.

11. Правомочність прийняття актів застосування права, якими встановлюються, змінюються або припиняються певні юридичні факти у сфері державної реєстрації.

Однак, окрім процесуальної схожості судового та адміністративного процесів оскарження у сфері державної реєстрації, між ними існують й суттєві відмінності, зокрема наступні:

1. Виключна колегіальність розгляду спору – для позасудового порядку оскарження у сфері державної реєстрації; одноособовість (за загальним правилом) – для судового розгляду справи в суді першої інстанції.

2. Інстанційність: наявність судів першої, апеляційної та касаційної інстанції, а також можливості перегляду справи за нововиявленими обставинами – для судового розгляду; для оскарження рішень, дій або бездіяльності територіальних органів Міністерства юстиції України умовними «апеляційними» інстанціями виступають Міністерство юстиції України або місцеві адміністративні суди (п.2 ч.2 ст. 37 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»).

3. Безоплатність звернення до відповідних Колегій за оскарженням у сфері державної реєстрації та, за загальним правилом, відплатний характер (наявність судового збору: розмір, порядок сплати та категорії громадян, які звільняються від його сплати, встановлені Законом України «Про судовий збір») – для звернення до суду.

4. Наявність інститутів забезпечення позову та забезпечення доказів – для судового розгляду та, відповідно, їхня відсутність – для позасудового оскарження у сфері державної реєстрації.

5. Відносна оперативність позасудового розгляду спору у сфері державної реєстрації у порівнянні з судовим розглядом.

О.Л. Соколенко, д.ю.н., професор: У Вашому дослідженні зазначено про розроблення Вами Паспорту оптимізації процедури «Оскарження у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно». Що він передбачає та які стратегічні цілі мають бути досягнуті за умови його втілення у практичну діяльність Міністерства юстиції?

К.В. Селіванова, здобувач: Дійсно так. Дякую за запитання. Я запропонувала втілити проект паспорта реформи позасудового (адміністративного) оскарження у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, включивши в нього наступні положення та кроки.

Головна мета: сучасна сервісна цифрова держава як гарант надання якісної та доступної адміністративної послуги з оскарження у сфері державної реєстрації в режимі онлайн.

Стратегічна мета № 1:

I. Фізичні та юридичні особи набувають дуальної можливості безперешкодно отримувати послуги з оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації прав як шляхом звернення до Колегій зі скаргою, так і шляхом подання такої скарги в рамках проекту «Цифрова держава».

Операційні цілі:

1.1. Розроблення спеціалістами органів юстиції спільно з ІТ-спільнотою зрозумілого покрокового інтерфейсу для заповнення шаблону е-скарги для її подальшого подання на міжрегіональному рівні.

1.2. Впровадження діджиталізованої адміністративної послуги «Оскарження рішень, дій чи бездіяльності у сфері державної реєстрації» у застосунку «Дія».

1.3. Удосконалення вже існуючої на порталі державних послуг «iGov» е-послуги Міністерства юстиції України «Скарга до Міністерства юстиції України на рішення державного реєстратора, територіального органу юстиції» шляхом розповсюдження її дії на територію всіх областей України з одночасним запровадженням можливості подання скарг у сфері державної реєстрації прав до міжрегіональних управлінь юстиції (згідно з компетенцією).

1.4. Запровадження вищезгаданої е-послуги на платформі «Онлайн будинок юстиції» (а також, у разі потреби, на інших платформах державних послуг, на

яких можлива ідентифікація заявника за допомогою кваліфікованого цифрового підпису чи BankID).

Стратегічна мета № 2:

II. Компетентний, добросовісний, об'єктивний, політично нейтральний, кваліфікований, досвідчений персональний склад Колегій.

Операційні цілі:

2.1. Забезпечення включення до складу Колегій членів за принципом пропорційності та міжгалузевого представництва, а також на підставі надання пріоритного права на включення до складу Колегій кандидатів, що: попередньо отримали відмінну оцінку за результатом щорічного оцінювання службової діяльності / мають практичний досвід роботи на посаді державного реєстратора прав.

2.2. Законодавче закріплення можливості тимчасового залучення до розгляду скарг у сфері державної реєстрації прав державного реєстратора, обраного у рандомному порядку, або авторитетного фахівця в галузі державної реєстрації та / або нотаріату.

2.3. Трансформація питань оплати праці для державних службовців - співголів, членів та секретарів Колегій шляхом запровадження спеціальних щомісячних премій за постійну участь у засіданнях Колегій у певному відсотку від посадового окладу державного службовця.

2.4. Запровадження обов'язкового щорічного навчання практичним аспектам роботи в ДРРП та ознайомлення з функціональними нововведенням автоматизованих систем для державних службовців - членів Колегій на базі відповідних філій ДП «НАІС».

2.5. Налагодження координації між «антирейдерськими» Колегіями на рівні м. Києва та регіонів шляхом систематичного та постійного співробітництва й обміну досвідом (безперешкодний телефонний зв'язок, проведення нетворкінгів, «круглих столів», семінарів, інших заходів, на яких обговорюються проблемні питання державної реєстрації).

2.6. Легальна деталізація та надання розширювального тлумачення термінам «дії / бездіяльність державних реєстраторів та суб'єктів державної реєстрації прав» шляхом включення визначень даних термінів в категоріальний апарат Закону в контексті державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (зادля уникнення прецедентів перевищення повноважень на розгляд скарг у сфері державної реєстрації Регіональними колегіями).

Стратегічна мета № 3:

III. Державні реєстратори як професійна, компетентна, високоосвічена спільнота суб'єктів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Операційні цілі:

3.1. Впровадження на базі застосунку «Дія» безкоштовних підготовчих курсів для подальшого складання кандидатами на посаду державного реєстратора тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації.

3.2. Недопущення до повторного складання тестування та, відповідно, до зайняття посади державного реєстратора прав осіб, які за результатами

тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації набрали 0 балів два і більше разів поспіль, на дворічний строк.

3.3. Запровадження періодичного проведення практичних нетворкінгів, семінарів за спільною участю членів відповідних міжрегіональних Колегій, державних реєстраторів, нотаріусів, державних та приватних виконавців, суб'єктів державної реєстрації прав, за результатами яких повинні розроблятися (публікуватися) актуальні узагальнення типових помилок у сфері державної реєстрації.

Стратегічна мета № 4:

IV. Ефективна внутрішня комунікація між суб'єктами реформування та зовнішня – з інституціями громадянського суспільства, споживачами адміністративної послуги з оскарження у сфері державної реєстрації прав.

К.В. Бережна, д.ю.н., проф.: Яким чином здійснювалася апробація результатів дослідження? Яка загальна кількість публікацій за темою Вашого дослідження?

К.В. Селіванова, здобувач: Дякую. Опубліковано 4 статей, 3 з яких опубліковані у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та 1 стаття – у науковому виданні країни-члена Ради Європи та ЄС (Республіка Польща), що прирівнюється до публікації в науковому виданні України категорії «Б». Зокрема, 1 стаття «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно в контексті реформування системи органів державної реєстрації» опублікована у співавторстві з науковим керівником – доц. Кобрусєвою Є.А.; також у співавторстві з науковим керівником опубліковано розділ в колективній монографії «Новітні досягнення та вектори розвитку сучасної юриспруденції» на тему «Судовий та позасудовий механізми оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів у спорах щодо нерухомого майна: порівняльний аналіз».

Результати роботи доповідалися на 10 міжнародних науково-практичних конференціях, двох Всеукраїнських науково-практичних конференціях, на Інтернаціональному форумі молодих вчених та на Всеукраїнському науково-практичному семінарі.

ВИСТУПИЛИ: науковий керівник здобувача д.ю.н., доц. Є.А. Кобрусєва, к.ю.н., доц. О. В. Лахова, д.ю.н., проф. О.В. Марченко, к.ю.н., доц. О.А. Грабильнікова.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено **висновок наукового керівника - доктора юридичних наук, доцента Є.А. Кобрусєвої** з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

Науковий керівник здобувача вказав на те, що здобувач в достатньому обсязі виконала освітню складову освітньо-наукової програми підготовки

доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспірантки була виконана з дотриманням встановлених строків та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін. Як наслідок, К.В. Селіванова набула необхідні теоретичні знання, вміння та навички, а також інші компетентності, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувач достатньою мірою оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності; це підтверджується проведенням нею власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

У процесі підготовки дисертації “Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно” та виконання здобувачем розробленого та затвердженого індивідуального плану наукової роботи, здобувач, виконуючи загальні настанови наукового керівника, виявила належний рівень самостійності в науковому дослідженні на всіх його стадіях: при виборі теми дослідження, його плануванні, реалізації і остаточному доопрацюванні. Вироблені здобувачем теоретичні положення є достатньо обґрунтованими, а пропозиції мають практичне значення, зокрема в нормотворчій діяльності та правозастосуванні. Дисертація має послідовну та зрозумілу структуру, а сформульовані наукові положення являють собою результат критичного переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. При дослідженні опрацьовано велику кількість доктринальних джерел, законодавства, в тому числі перспективного та зарубіжного.

Здобувачем також дотримано вимоги академічної доброчесності та не допущено її порушень під час дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертаційному дослідженні положення, зроблені узагальнення, висновки та пропозиції мають загальнотеоретичне і прикладне значення для науки адміністративного права та процесу, правотворчої діяльності, можуть бути імплементовані у практичну діяльність державних реєстраторів прав, а також слугувати методичним підґрунтям для методологічної та просвітницької діяльності міжрегіональних управлінь юстиції.

Перспектива подальших наукових досліджень у цьому напрямку пов'язана із необхідністю популяризації інформації про наявність альтернативних шляхів оскарження у сфері надання адміністративних послуг, зокрема у сфері державної реєстрації, адже лише дуже невеликий відсоток пересічних українців обізнаний про наявність альтернативних судовому механізмів захисту порушених, невизнаних чи оспорюваних майнових прав. Тому важливим з наукового та практичного аспектів є проведення у подальшому ґрунтовних досліджень альтернативних шляхів оскарження у будь-яких сферах суспільного життя та доведення результатів цих досліджень до відома населення: не тільки у вигляді наукових статей, але й у формі методичних рекомендацій, типових зразків скарг, буклетів, онлайн-матеріалів тощо.

Порівняння судового та позасудового (адміністративного) механізмів оскарження у сфері державної реєстрації прав має як наукове значення (в контексті виокремлення їхніх спільних рис та відмінностей методом порівняльного правознавства), так і прикладне (дослідження процесуальних аспектів розгляду позовів судами та скарг – Колегіями). Стосовно позасудового (альтернативного) механізму оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів у спорах щодо нерухомого майна слід зазначити, що лише невеликий відсоток пересічних громадян, потенційних скаржників обізнаний про існування таких колегіальних консультативно-дорадчих структур, як Колегії, що наділені повноваженнями розглядати подібні спори та приймати юридично значущі акти індивідуальної дії у формі наказів. При цьому Колегії можна вважати безкоштовною та відносно оперативною альтернативою судам. Враховуючи наведене, здійснення стислого порівняльного аналізу особливостей судового та позасудового механізмів оскарження у сфері державної реєстрації нерухомості є корисним як з наукового, так і з практичного аспектів.

Зважаючи на вищевикладене, науковий керівник здобувача д.ю.н., доц. **Є.А. Кобрусєва** вважає, що наукова кваліфікація **К.В. Селіванової** відповідає вимогам здобувача ступеня доктора філософії, а її дисертація «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно» - відповідає кваліфікаційним вимогам щодо дисертацій доктора філософії, викладеним у «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), і може бути рекомендована до прийняття до розгляду спеціалізованою вченою радою, а її автор Селіванова Кристина Вадимівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

ВИСНОВКИ ФАХІВЦІВ-ЕКСПЕРТІВ:

Позитивної характеристики наукового дослідження здобувача та схвальний відгук д.ю.н., професора, професора кафедри цивільного, трудового та господарського права **О.В. Марченко** дістала виконана здобувачем робота з систематизування наукових поглядів на визначення термінів «альтернативне оскарження» та «адміністративне оскарження» у вітчизняній та зарубіжній правовій доктрині, яке залишається дискусійним через велику кількість наукових поглядів і відсутність їхнього уніфікованого розширювального тлумачення у нормативно-правових джерелах. Відзначила, що наукова новизна дослідження Селіванової К.В. полягає у систематизації існуючих доктринальних визначень даних термінів та уніфікації практики їхнього застосування, що є корисним з наукового, практичного та правозастосовного аспектів. Актуальність її наукових рішень при цьому обумовлюється визначенням правової природи процедури оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів, дій чи бездіяльності суб'єктів

державної реєстрації прав задля подальшої популяризації результатів дослідження серед споживачів адміністративних послуг.

Долучившись до обговорення основних наукових результатів дисертації, **к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і кримінального права Лахова О.В.** відзначила те, що здобувач приділила належну увагу механізмам позасудового оскарження у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, дослідивши це питання комплексно: з точки зору наукової доктрини та юридичної практики. Запропонувала у висновках дієві практичні пропозиції щодо внесення змін у чинне законодавства у сфері контролю за державною реєстрацією, порядку розгляду скарг спеціально створеними при Міністерстві юстиції та його територіальних органах Колегій з розгляду скарг.

Загальний висновок про роботу. Дисертація Кристини Вадимівни Селіванової «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно» має інноваційний рівень виконання і повною мірою готова до захисту на спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право. Звернулася до шановних колег з проханням підтримати цю пропозицію.

Висловлюючи свою позицію щодо наукового рівня дисертації, **к.ю.н., доц. доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права О.А. Грабильнікова** зазначила, що здобувачем було проведено ґрунтовне дослідження та вперше:

- проведено порівняльний аналіз судового та позасудового механізмів оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно; - досліджено специфіку «колегіальних» скарг шляхом комплексного аналізу нормативних вимог щодо строків оскарження та обов'язкових реквізитів скарг на рішення, дії чи бездіяльність у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно; - розроблено Паспорт оптимізації процедури «Оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного реєстратора, суб'єктів державної реєстрації прав» з наданням алгоритму такої оптимізації та пропозиціями щодо внесенням організаційних і нормативних змін до чинного законодавства, а також обґрунтовано необхідність діджиталізації даної процедури.

При цьому О.А. Грабильнікова порекомендувала опрацювати інші шляхи вдосконалення сфери позасудового (адміністративного) оскарження у сфері державної реєстрації та втілити їх на практиці шляхом направлення ініціативних листів-пропозицій до Міністерства юстиції України для того, щоб остаточно завершити практичну імплементацію результатів дослідження.

О.А. Грабильнікова вважає, що дисертаційна робота Кристини Вадимівни Селіванової «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно» відповідає всім необхідним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

В ОБГОВОРЕННІ ДИСЕРТАЦІЇ К.В. СЕЛІВАНОВОЇ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ:

Доктор філософських наук, канд. юрид. наук, доц. Л.М. Мудриєвська, яка зауважила, що ознайомена з текстом дисертації. Дисертація дійсно має комбінований характер науково-практичного дослідження та додатки у формі готових пропозицій щодо внесення змін у чинне законодавство. Аспірантка 4 року навчання Селіванова (Потапова) К.В. закінчила з відзнакою бакалаврат та магістратуру (січень 2016 року) Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара за спеціальністю «Правознавство». Навчається в аспірантурі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (кафедра адміністративного і кримінального права юридичного факультету) з 2020 року до теперішнього часу.

Протягом навчання Селіванова К.В. повністю і своєчасно виконала освітню складову індивідуального навчального плану. Теоретичний розділ дисертаційного дослідження актуалізований під якісні законодавчі зміни, які торкнулися централізації органів юстиції, проведених о 2022 році, завдяки якій Південно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Дніпро) шляхом злиття увійшло до складу Південного міжрегіонального управління юстиції (м. Одеса) з юрисдикцією на 6 областей, відповідно було змінено склад та функціональний поділ Колегій з розгляду скарг у сфері державної реєстрації.

Л.М. Мудриєвська підтримала рішення фахових експертів, що дисертаційна робота Кристини Вадимівни Селіванової відповідає «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Д-р юрид. наук, проф., професор кафедри адміністративного та кримінального права Сачко О.В. зазначив, що дисертаційна робота Селіванової К.В. була нерозривно пов'язана з її професійною діяльністю як фахівця-практика – заступника начальника відділу розгляду звернень та забезпечення діяльності комісії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області – члена комісії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації (2016-2019 роки), автора ідеї діджиталізації послуги «Оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів, дій чи бездіяльності суб'єктів державної реєстрації прав» на рівні Дніпропетровської області, що була реалізована спільно з волонтерським порталом «iGov», а також дисертаційна

робота пов'язана з можливістю подальшої практичної імплементації її результатів у якості методичних рекомендації для Офіса протидію рейдерству Міністерства юстиції України.

Доктор юрид. наук, проф., професор кафедри адміністративного і кримінального права Юзікова Н.С. відзначила дисертаційну роботу як гідну для присудження ступеня доктора філософії. Велика кількість фактичного матеріалу та практичних пропозицій. Змістовна доповідь, зроблена на високому рівні. Дисертація є самостійно виконаною науковою роботою на актуальну тему, містить беззаперечну наукову новизну через інноваційність запропонованих наукових концепцій, а також значне теоретичне та практичне значення в контексті удосконалення позасудового способу оскарження у сфері державної реєстрації. Тому можна рекомендувати роботу до подальшого захисту у спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

На підставі заслуховування та обговорення доповіді К.В. Селіванової про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них, виступів фахівців

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів дисертація Кристини Вадимівни Селіванової «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно» відповідає вимогам, викладеним у «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44).

2. Рекомендувати дисертацію Кристини Вадимівни Селіванової «Позасудовий (адміністративний) порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно» до захисту в спеціалізованій вченій раді для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

3. Клопотати перед вченою радою університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право Кристини Вадимівни Селіванової у такому складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1	Марченко Олеся Володимирівна (голова)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, МОН України, професор кафедри цивільного, трудового та господарського права	Доктор юридичних наук, 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2020 р.	Професор кафедри цивільного, трудового та господарського права, 2022 р.	<p>1. Marchenko O.V. et al. Subjects involved administrative legal proceeding: legal regulation and their characteristics. <i>REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA</i>. 3ª época. Año 1 2022. Vol. 3 P. 130-139. DOI: http://dx.doi.org/10.46925//rdluz.38.09 URL: https://produccioncientificaluz.org/index.php/rluz/article/view/38704/43095 (Web of Science)</p> <p>2. Marchenko O.V. LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITY OF PUBLIC ADMINISTRATION SUBJECTS REGARDING THE PROVISION OF PUBLIC SERVICES IN THE FIELD OF STATE REGISTRATION OF PROPERTY RIGHTS TO REAL ESTATE (Правове регулювання діяльності суб'єктів публічної адміністрації щодо надання публічних послуг в сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно). <i>LAW IN THE POSTMODERN EPOCH: GENERAL CHARACTERISTICS AND MANIFESTATION PARTICULARITIES IN SEPARATE BRANCHES</i>. <i>Право в епоху постмодерну: загальна характеристика, особливості прояву в окремих галузях права: монографія</i>. Рига: "Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2022. Publishing House "Baltija Publishing" P. 359-377. (розділ 15, 30 с.) DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-284-15 URL: http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/book/catalog/book/299 (Розділ в колективній монографії)</p> <p>3. Марченко О.В. Повноваження суб'єктів владних повноважень щодо примирення сторін у адміністративному судочинстві: вітчизняний та зарубіжний досвід правового регулювання деяких перспективи вдосконалення. <i>Наукова праця Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки</i>. 2022. № 1 (61). С. 68-73. DOI: https://doi.org/10.32689/2524603.2022.1.10</p>

					<p>URL: http://journals.maup.com.ua/index.php/law/article/view/2093 (Фахове видання категорії Б) 4. Кобрусєва Є. А., Марченко О. В. Зарубіжний досвід діяльності суб'єктів владних повноважень щодо використання електронних доказів в адміністративному судочинстві. <i>Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування</i>. 2023. № 9. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-01-06 URL: https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2023-01-06</p>
2	Нікітін Володимир Вікторович (опонент)	Національний авіаційний університет, МОН України, професор кафедри конституційного і адміністративного права	Доктор юридичних наук, 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2021 р.	-	<p>(Фахове видання категорії Б) 1. Нікітін В.В. Адміністративно-правові засади діяльності державних реєстраторів у сфері державної реєстрації прав. <i>Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»</i>. 2023. № 2(67). С. 101-107 DOI: 10.18372/2307-9061.67.17849 URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/614761/%d0%ae%d0%92_3_68_2023.pdf (Фахове видання категорії Б). 2. Нікітін В.В. Адміністративно-правові засади державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень у період воєнного стану. <i>Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»</i>. 2023. № 1 (66). С. 55-62 DOI: 10.18372/2307-9061.66.17417 URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/591881/%d0%9d%d1%96%d0%ba%d1%96%d1%82%d1%96%d0%bd%20%d0%92.%d0%92%2c%20%d0%ae%d0%92_1_66_2023-055-062.pdf (Фахове видання категорії Б). 3. Нікітін В.В. Загальні засади державної реєстрації прав та їх адміністративно-правові аспекти. <i>Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»</i>. 2023. № 3 (68). С. 114-119. DOI: 10.18372/2307-9061.68.17981 URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/614761/%d0%ae%d0%92_3_68_2023.pdf (Фахове видання категорії Б).</p>
3	Кононець Віта Петрівна (опонент)	Дніпровський державний університет внутрішніх справ МВС України,	Доктор юридичних наук, 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право;	Професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної	<p>1. Мороз В. (Кононець В.), Приймаченко, Особливості адміністративної процедури досудового вирішення спорів щодо примусового відчуження майна. <i>Держава в регіоні. Серія: Право</i>. 2023. № 1 (79). С. 12-125. DOI: https://doi.org/10.32840/1813-3382-2023.1.19</p>

		<p>МОН України, завідувачка Навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованій злочинності та корупції</p>	<p>інформаційне право, 2021 р.</p>	<p>діяльності, 2022 р.</p>	<p>URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/9.pdf (Фахове видання категорії Б). 2. Мороз В.П. (Кононець В.П.) Окремі аспекти визначення адміністративно-правового статусу органів та осіб, уповноважених на примусове виконання судових рішень. <i>Нове українське право. Актуальні проблеми публічного права</i> 2021. № 6 С. 114-119. DOI: https://doi.org/10.51989/NUL.2021.6.16 URL: http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/165 (Фахове видання категорії Б). 3. Кононець В.П. Роль Європейського суду прав людини у контролі за виконанням судових рішень органами публічної адміністрації. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція»</i>. 2021. Вип. 44. С. 32–36 DOI https://doi.org/10.32841/2301745.2020.44.7 URL: https://www.vestnikpravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc44/9.pdf (Фахове видання категорії Б).</p>
4	<p>Лахова Олена Вадимівна (рецензент)</p>	<p>Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, МОН України, доцент кафедри адміністративного і кримінального права</p>	<p>Кандидат юридичних наук, Кримінальне право, кримінологія; кримінально-виконавче право», 2018 р.</p>	<p>Доцент кафедри адміністративного і кримінального права, 2021 р.</p>	<p>1. Лахова О.В. Реалізація права на позасудове (адміністративне) оскарження рішень, дій чи бездіяльності посадових осіб. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i> 2023. № 4. С. 804-806. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024/195 URL: http://www.lsej.org.ua/4_2023/195.pdf (Фахове видання категорії Б). 2. Лахова О.В. Процедура реалізації права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів прав на нерухоме майно. <i>Науковий юридичний журнал 5: Право новели</i>. 2023. № 21. С. 312-317. DOI https://doi.org/10.32782/ln.2023.21.44 URL: http://legalnovels.in.ua/journal/21_2023/44.pdf (Фахове видання категорії Б). 3. Лахова О.В. Захист прав на нерухоме майно через механізм оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів проблеми реалізації. <i>Право і суспільство</i>. 2022. № 1. С. 357-361. DOI https://doi.org/10.32842/2073736/2024.1.2.53</p>

					URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024_2024/part_2/55.pdf (Фахове видання категорії Б).
5	Грабильнікова Олена Анатоліївна (рецензент)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, МОН України, доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права	Кандидат юридичних наук, 12.00.02 - конституційне право; муніципальне право, 2016 р.	Доцент кафедри цивільного, трудового та господарського права, 2022 р.	<p>1. Грабильнікова О.А. Зарубіжний досвід оскарження рішень, дій чи бездіяльності нотаріусів державних реєстраторів з надання публічних послуг. <i>Law. State. Technology</i>. 2022. № 3. С. 171-177. DOI: https://doi.org/10.32782/LST/2022-3-4 URL: https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/lst/article/view/242 (Фахове видання категорії Б).</p> <p>2. Грабильнікова О.А. Особливості оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у сфері охорони праці. <i>Наше право</i>. 2023. № 2. С. 121-127. DOI: 10.32782/NP.2023.2.17 URL: http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wcontent/uploads/archive/NP-2023-2/NP_2023_2_121.pdf (Фахове видання категорії Б). DOI: 10.32782/NP.2023.2.17</p> <p>3. Грабильнікова О.А. Реформи системи суб'єктів державної реєстрації як органічна передумова запровадження альтернативного порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних реєстраторів. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2024. № 2. С. 545-548. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/134 URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/136.pdf (Фахове видання категорії Б).</p>

Усі кандидатури членів ради відповідають вимогам пп. 14, 15 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (із змінами).

Результати відкритого голосування:

«За» – 11 осіб.
«Проти» – немає.
«Утрималися» – немає.

Рішення прийнято одностайно.

Голова
міжкафедрального семінару

Секретар

Тетяна КОРНЯКОВА

Олена ГРАБИЛЬНІКОВА